Wychodzi raz w tygodniu. Porto ryczałtem opłacone.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN CENTR. ZWIĄZKU STOW. KUPIECK. ZACHODNIEJ MAŁOPOLSKI

Cena abonamentu:

Abonament roczny . , ...	Mp. 6300·—
„ półroczny	„ 3150·—
„ kwartalny	„ 1900·—
Cena numeru pojedynczego . . . , .	„ 150·—
Abonament zagraniczny, roczny . .	„ 7500·—

Prenumeratę ogłoszeni przyjmują
w Krakowie wszystkie biura 1 ... nników i ogłoszeń
w Poznaniu „PAR", ulica Ryce ... 8,
w Warszawie „Świat Handlowy ... ica Nowolipie 4.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. w dziale inser. na okładce . .	Mp. 50.—
„ „ na pierwszej str. okładki . .	„ 70·—
„ dwuszpaltowy w nadesł. wewn. nru	„ 200·—
„ (między tekstem red.)	„ 100·—

Zamiejscowe o 25 procent drożej
Cała str. 50 000 Mp., pół str. 25·000 Mp., ćwierć str. 12500 Mp ósma str. 6250 Mp.

Redakcja i Admin.: **Kraków, Grodzka 43** — Telefon 3267
Konto P. K .O. Nr. 141.120.
Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wieczór.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rok IV. Kraków, dnia 8 o grudnia 1922. Nr. 43.

FREY & WETSTEIN
Kraków, Krakowska 4 I. p. front
(w podworcu I p)

Hurtownia galanterji i biżuterji
Specjalności w spinkach
różnego rodzaju.
Wielki wybór portfeli, torebek oraz grzebieni.

FABRYCZNY SKŁAD POŃCZOCH, RĘKAWICZEK oraz KAMASZY WEŁNIANYCH wyrobów ZAGRANICZNYCH

H. DRÄNGER, KRAKÓW
:-: UL. GRODZKA L. 15 :-:

Instrumenty muzyczne, Gramofony i płyty, **Wszelkie struny i przybory,** Przybory do rowerów, Termosy, Zapalniczki i latarki oraz towary galanteryjne
poleca największy skład hurtowny
L. HUTTERER
Kraków, ulica Grodzka L. 43.

Spółka transportowa „CRACOVIA" Dom spedycyjno-komisowy
Spółka z ogr. por.
W KRAKOWIE UL. GRODZKA L. 60. — Telefon 270.
Filje: Lwów, ul. Halicka 20. Tarnów, Plac Sienkiewicza 60. Wiedeń I., Schönlaterngasse 7a—Tel. 3191/VII. Łódź, Piotrkowska 105.
Wysyłka towarów w kraju i za granicę. Przesyłki zbiorowe ze wszystkich i do wszystkich większych miast. Oclenia towarów Magazynowanie i finansowanie towarów.

Dr. Norbert Salpeter.

Długi w staroaustrjackich koronach.

Przed kilku dniami pojawiła się w gazetach notatka Izby hadlowej lwowskiej zwracająca uwagę posiadaczom staroaustrjackich rent, by do dnia 9 grudnia br. zgłoszono w Izbie Skarbowej lwowskiej obligacje i renty staroaustrj., gdyż w przeciwnym wypadku późniejsze zgłoszenia nie będą brane więcej do rejestracji. Ogłoszenie to o tyle krótkie, że właściwie nic z niego wyczytać nie można jest dla szerokiej naszej publiczności zupełnie niejasnem. Publiczność nie wie o co chodzi w danym wypadku, i naturalnie zrażona doświadczeniem dotychczasowych rejestracji np. od szkód wojennych, które żadnego efektywnego wyniku nie dały nie spieszy z rejestracją, a naturalnie nasze sfery rządowe w tym wypadku dziwnie milczą. A przecież chodzi tu o sprawę bardzo poważną, a mianowicie grozi obecnie posiadaczom staroaustrjackich obligacji i rent państwowych zupełne unieważnienie tych obligacji i rent, tak, że posiadacze ci gotowi są stracić majątek włożony na zakup tych obligacji.

I to tylko na skutek opieszałości w jasnem ogłoszeniu przyczyn rejestracji obligacji. Kwestja ta związana jest z likwidacją byłej monarchji austro-węgierskiej. W myśl traktatu pokojowego zawartego przez koalicję z Austrją w czerwcu 1920 w St. Germain długi przedwojenne byłej monarchji przechodzą na jej sukcesorów, a więc także na Polskę. Do długów tych zaliczyć należy w szczególności: 1) Pożyczki dawne przedwojenne, które zaciągane były na podstawie hipotecznego zabezpieczenia, jak np. na rzecz koleji, salin i t. p; te długi wraz z przypadłym majątkiem przechodzą ipso facto na sukcesorów Austrji. Ale należą tu też 2.) długi tak zwane niezabezpieczone (unfundierte), jak np. renty złote, srebrne, majowe i t. d. które również przypadają na wszystkich sukcesorów Austro-Węgier. Oba te rodzaje długów służą na zabezpieczenie przedwojennych posiadaczy obligacji. O ile jednakowoż co do długów zabezpieczonych na kolejach, salinach, i t. p. kwestja jest rozwiązaną, o tyle co do drugiego rodzaju długów kwestja ta pozostała otwartą o tyle, że komisja reparacyjna, która pracuje we Wiedniu ma ustalić wiele z pożyczek niezabezpieczonych, a więc rent i obligacji ma przypaść na każdego sukcesora dawnej monarchji, i w jaki sposób mają być posiadacze tych obligacji zaspokojeni.

Każde z państw które otrzymało część terytorjum byłej monarchji jest w myśl żądania komisji reparacyjnej obowiązane przeprowadzić dokładną rejestrację długów niezabezpieczonych (rent i obligacji) najdalej do 31. XII br. Po tym dniu przedłożona rejestracja nie będzie przez komisję reparacyjną uwzględnioną, i posiadacze rent stracą wszelkie prawa z tytułu tych pożyczek. Na podstawie tak zgłoszonych rent, komisja reparacyjna ustali, wiele na każde z państw sukcesyjnych obligacji wypadnie i to na podstawie klucza podatkowego. Jeżeli jakieś państwo sukcesyjne wykaże mniejszą ilość obligacji, aniżeli nań przypada wedle klucza podatkowego ustalonego na podstawie wpływów podatkowych z r. 1911 — 1913, to wówczas obowiązane będzie wydać takie państwo t. zw. renty zastępcze (Ersatztitres) wystawione na walutę tego państwa.

Z tych ostatnich papierów wartościowych zostaną pokryci, w pierwszym rzędzie zagraniczni posiadacze rent, następnie te państwa sukcesyjne, które wykazały większą ilość zarejestrowanych rent, aniżeli na nich przypada wedle klucza podatkowego wyżej ustalonego. Wedle jakiego kursu walutę oblii czać się będzie, czy wedle wartości korony z dniem upadku monarchji, czy wedle dnia zawarcia traktatu pokojowego z Niem. Austrją t. j. z czerwcem 1920 r, jeszcze niewiadomo, w każdym razię spodziewać się należy waloryzacji tych obligacji. Tem się też tłumaczy ten pozornie dziwny objaw na naszym rynku, gdzie ku zdziwieniu posiadaczy rent nagle Czesi wykupywali te renty płacąc setki tysięcy za rentę.

Prawie stanowczo liczyć się należy z tem, że Polska nie wykaże się potrzebną ilością rent, wobec czego zachodzi obawa, że państwo nasze do naszej mizerji finansowej zaliczy również obowiązek zapłaty rent obcym zagranicznym posiadaczom rent i państwom.

Że państwo się z tem liczyć musi, i że faktycznie spodziewać się należy waloryzacji rent, wynika choćby z tego, że w tym roku Austrja musiała się zobowiązać płacić Francji za stare niewykupione kupony w wysokości 1 korony równej 30 cent. franc, lub Anglii za 1 funt szterling 2 szylingi.

Dlatego dziwi nas ta opieszałość rządu w dostatecznem informowaniu publiczności, idąca nie tylko na szkodę obywateli, ale co gorsza i skarbu państwa.

Rozpowszechniajcie „PRZEGLĄD KUPIECKI"

Józef Suesser.

O lepsze połączenia kol. z Dyrekcją katowicką.

Od dłuższego czasu toczą się rokowania handlowe polsko-niemieckie, których wyniku oczekujemy z niecierpliwością, a życzeniem ogółu kupiectwa obu sąsiadujących państw jest, aby tak bardzo pożądany a długo oczekiwany traktat handlowy między Polską a Niemcami został w jaknajkrótszym czasie pomyślnym uwieńczony skutkiem.

Bez względu na rezultat w toku będących pertraktacji, zwracamy uwagę odnośnych czytelników na jeden z najważniejszych momentów tych rokowań, mających dla nas bądź co bądź doniosłe znaczenie, a mianowicie na odpowiednie połączenia kolejowe z z Niemcami. W Niemczech — gdzie we wszystkich gałęziach przemysłu praca wre i kipi — kwestja komunikacyjna stoi na pierwszym planie. Tak rozgałęzionego ruchu i tak znakomicie zorganizowanego aparatu kolejowego — śmiało rzecz można — nie ma w całej Europie. Mimo kryzysu ekonomicznego, jakie państwo Niemieckie obecnie przechodzi, ruch pociągów odbywa się tam zupełnie normalnie, jak w czasach pokojowych przedwojennych, a sprawność i obfitość kursujących pociągów jest wprost imponująca.

Od chwili przejęcia polskiej części Górnego Śląska przez nasze władze, ruch kolejowy w tej części kraju, przez dziesiątki lat ze strony Niemców kultywowany na równi z resztą sieci kolejowej w Niemczech, przerwany został momentalnie. Ma się wrażenie że odcięto głowę od tułowia. Kto raz przebył podróż z Katowic do Krakowa, ma przedsmak gospodarki polskich zarządów kolejowych. Podróż z Katowic do Krakowa połączona jest wprost z niebezpieczeństwem życia, przy wsiadaniu i wysiadaniu rozgrywają się na stacji w Katowicach rozpaczliwe sceny, wołające o pomstę do nieba. Na każdym kroku widać bezhołowie, nieład i nieporządek, brak wszelkiej organizacji, rygoru i dyscypliny. Nie ma nigdzie organu lub urzędnika ruchu, któryby mógł dać podróżującej publiczności informacje, kiedy i o jakiej porze oraz w jakim kierunku pociągi odchodzą, toteż z tego powodu dzieją się rzeczy urągające wprost wszelkiem pojęciu. Pasażerowie wsiadają do fałszywych pociągów, jadących w przeciwnym kierunku skutkiem czego narażają się nietylko na straty czasu, ale i na straty materjalne i fizyczne. Za czasów niemieckich przed odejściem każdego pociągu widniały na peronie napisy określające dokładnie czas i kierunek odjazdu, dziś nikt się o to nie troszczy. Publika skazana jest sama na siebie. Piszący te słowa był obecny na stacji w Katowicach, w chwili gdy odchodził pociąg z Katowic do Gliwic. Od strony odchodzącego pociągu widniał napis: „Pociąg osobowy do Mysłowic". Jakie to miało skutki można sobie łatwo wyobrazić. Ludzie chcący jechać do Krakowa jechali bezwiednie do Gliwic.

Podróż z Berlina do Katowic odbywa się zupełnie normalnie, pociąg posp. t. zw. „D-Zug" odchodzi stamtąd o g. pół do 8 rano, przybywa do Katowic w czasie między godz. 6. 30 a 6. 45 wieczorem. Kilka minut jednak przed nadejściem tego pociągu odchodzi z Katowic pociąg osobowy przyjeżdżający z Poznania z bezpośredniem połączeniem bez przesiadania do Krakowa. Zapytujemy dlaczego właściwie pociąg ten nie ma połączenia do pociągu berlińskiego? Czy nie dałoby się przy cokolwiek dobrej woli uzyskać połączenie z tym pociągiem, którego odjazd z Katowic dałby się z łatwością przesunąć o 15 lub nawet 30 minut. z dodaniem jednego lub dwu wagonów osobowych dla pasażerów przyjeżdżających z Niemiec, tak aby publiczność wracająca z niemieckich stron mogła być w Krakowie już o godzinie 9-ej zamiast — jak to przy drugim pociągu ma miejsce — dopiero o godz. 11-ej w nocy. Jest to kwestja tylko kilkunastu minut i trochę dobrej woli ze strony Zarządów Kolejowych. Miejmy nadzieję że postulat ten nie przebrzmi bez echa i że władze kolejowe postarają się w interesie podróżującego kupiectwa o lepsze połączenia z Niemcami.

Jak w bajce.

W kwietniu 1921 r. doniosła „Wremja", że spekulacja walutowa w Moskwie przybrała ogromne rozmiary, chociaż nie było mowy o jakiemś uregulowaniu operacji wekslowych. Na pierwsze doniesienie o dopuszczeniu handlu Rosji z Anglją podniosły się od razu kursa dewiz zagr. Tak podniosła się marka fińska z 105 na 215 rubli sowieckich, frank franc. z 300 na 850 rubli sowieckich, korona szwedzka z 600 na 1500. Za 1 funt szterling płacono 38000 rubli sow. W tym samym czasie oferowano 1000 rubli duńskich za 10000 — 16000 rubli sow. Ruble carskie spadły z 90000 na 75000. Za 10 rubli złotych płacono 30000 rubli sow. za dolar 9000 Mp.

Półtora lat później np. 28 XI. 1922 płacono we Wiedniu za 1 mkn. 8.25 koron aust. za 1 kor. węg. 92..80 kor aust. za 1 koronę czeską 2375 k. a., za 1 funt szterling 330100 k. a. za 1 dolar 74.125 k. a.

a za 1 frank szw. 13500 k. a.

A u nas. U nas obecnie płaci się za koronę czeską przeszło 500 mkp, za frank szw. przeszło 3200, za dolar przeszło 17000 mkp, a za funt szt. przeszło 78000.

Cyfry te są najtragiczniejszem memento dokąd się szybkim krokiem zbliżamy. Dzisiaj dziwimy się, że w sowieckiej Rosji liczą na miljony, półtora lat temu dziwiliśmy się, że płacili tam setki. A czy my przypadkiem nie idziemy w prostej linji za sowietami. Nie trudno odgadnąć, kto trochę spokojniej przypatrzy się tym cyfrom.

Dział adresowy.

Hurtowny skład jedwabiu i zagranicznych bawełnianych towarów
Emanuel Eichhorn Kraków, Grodzka 18

M. Schenker Kraków, Rynek gł. 15. Tel. 2319
poleca jedwabie, wełny, barchany, podszewki.
1874 Rok założenia 1874

Dom Mody **S. Spira Kraków, Grodzka 4**
jedwabie, aksamity, wstążki, podszewki markizety

Henryk Freiwald Hurtownia obuwia zał. w r. 1899 wyłączna sprzedaż światowej marki „Matador" „Kongres" oraz „Mathan" firmy Mattausch i Haneschka we Wiedniu. Kalosze i śniegowce wciąż na składzie. Kraków, ulica Koletek 1.

S. Schlaglied i Ska Hurtownia obuwia krajowego i zagranicznego, wyłączna sprzedaż obuwia światowej marki „Goldschmied" firmy Goldschmied i Schanzer.

Monderer i Ehrlich Kraków, Grodzka 38
Skład sukna

Hirsch i Adolf Eder
Kraków, pl. Dominikański 2. Telefon 2257.
Skład sukna

B. Gross, Kraków, Grodzka 59
Hurtownia towarów cukierniczych i kolonialnych.

Koerbel i Gottlieb Kraków, Meiselsa 11.
Import herbaty, wyłączna sprzedaż kakao Van Houten Zoona, Weespe Holland i pruszkowskiej fabryki ultramaryny.

DOM SPORTOWY
L. Weindling Kraków, Grodzka 26. Telef. 1596
Kosmetyka i perfumerja

Dom Handlowy „**Emha**" **Hirsch** i Ska Kraków, Stradom 16. Hurtowna sprzedaż artykułów kosmetycznych przyborów fryzjerskich i galanterji

Izydor Buttner Hurtowny skład papieru
Kraków, Krakowska 2.

Samuel Rosenblum. Kraków, Miodowa 1
Hurtownia towarów norymberskich, galanteryjnych, wielki wybór towarów celuloidowych, skórkowych i grzebieni

---

I. Goldman, Kraków, Stradom 18
Bieliznę męską, krawaty, kapelusze marki „Habig" i inne po cenach niskich. Sprzedaż hurtowna i częściowa

---

Bielizna i wyroby trykotowe
Hurtownia towarów zagranicznych mianowicie: bielizny damskiej i męskiej, pończoch, rękawiczek i wszelkich artykułów w zakres tej branży wchodzących.
L. Langer i J. Redlich Kraków, Stradom 16 I p.

Dom Towarowy
B. N. Spira Kraków, ul. Florjańska 12.
Towary modno-galanteryjne dla Pań i Panów. trykotaże, towary pończoszkowe, bielizna męska i damska, krawaty i parasole oraz **obuwie**. Sprzedaż hurtowna i częściowa.

Z. Mahler
właściciel
Lazarus Margulies **Kraków, Grodzka 17**
Hurtowna i częściowa sprzedaż towarów modnych, pończoszkowych i rękawiczych oraz wstążek, koronek i haftów.

Jakób Nehmer
Kraków, ulica Dietlowska 69.
Hurtownia towarów modnych i przyborów do krawieczyzny.

Hurtowna i częściowa sprzedaż towarów bławatnych
Zygmunt Reich Kraków, ul. Sienna l. 1.

Firma **Dawid Mahler w Krakowie**
objęła wyłączne zastępstwo i skład komisowy wyrobów fabryki
Józefa Ressla z Rückersdorf.

S. Sattler, Kraków, Stradom 18
Wyroby metalowe, emaljow., nożownicze, kościane, rogowe i z masy perłowej. Artykuły dla gospodarstwa domowego, wszelkie towary żelazne, blaszane, aluminiowe, posrebrzane, alpakowe. mosiężne i miedziane. Przyrządy miernicze, narzędzia, lodownie, wagi, kasy i wanny.

ta ma wejść w życie 1 stycznia 1923 a uzasadnia ją Ministeryum koniecznością pokrycia deficytu kolejowego wynoszącego około 160 miliardów. Podwyżka taryf osobowych na razie zamierzona nie jest.

Wątpimy bardzo czy ciągła mechaniczna podwyżka frachtów wobec znanej gospodarki kolejowej deficyt ten zmniejszy i czy nie przyczyni się do zmniejszenia ruchu kolejowego jak to po ostatniej podwyżce taryf osobowych nastąpiło, od dalszej podwyżki których z tej przyczyny zarząd kolei odstąpił.

O sprawności naszych kolei świadczy, że od 4 tygodni nie nadchodzą przesyłki z Piotrowic do Krakowa, a transporty węgla z Górnego Śląska trwają do 5 tygodni; przyczyną tego ma być zatarosowanie torów w Dziedzicach. Rozchodzi się zaś tu o naszą najważniejszą komunikacyę z zachodem a straty stąd powstałe są dla naszego handlu i przemysłu nieobliczalne.

Z Gremjum Ajentów handl: Poszukuje się zastępców dla zbytu preparatów, a mianowicie mączki dla dzieci (Infantina) i preperatów odżywczych dla dorosłych (Hygiama) oraz zastępcy dla papryki,

Zgłoszenia przesyłać należy do Sekretarjatu Gremjum Grodzka 43.

SPRAWY KOLEJOWE.

79 miljardów deficytu kolejowego na rok przyszły. Ministerjum kolei ukończyło już układanie preliminarza budżetowego na rok 1923. Wydatki przewidziane są na sumę 1144 miljardów, z tego wydatki osobowe wyniosą 302 miljardy, inwestycje 92 miljardy, resztę wyniosą wydatki rzeczowe.

Dochody kolei na rok przyszły przewidywane są w wysokości 773 mijardów.

Stąd widać, że sam niedobór eksploatacyjny wyniesie 79 miljardów marek.

Sprawy transportowe w tranzycie kolejowym. Ministerjum spraw zagranicznych wydało okólnik, w którym wyjaśnia, że w zwykłym tranzycie kolejowym wymagane są dowody osobiste, za które uważać należy wszelkiego rodzaju karty legitymacyjne

Osoby zaś przejeżdżające tranzytem samochodami, lub po drogach wodnych, winne posiadać paszporty wewnętrzne swego państwa.

Przedłużenie czasu pracy w warsztatach kolejowych. Na przeciąg trzech miesięcy wydano rozporządzenie, mocą którego zezwala się na przedłużenie czasu pracy do trzech godzin na dobę ponad normy obowiązujące. Rozporządzenie dotyczy tych dyrekcji kolejowych w których przedłużenie jest konieczne, ze względu na pogorszenie się stanu napraw taboru

POCZTA I TELEGRAF.

Listy do Rosji. Listy do Rosji są obecnie przyjmowane w rosyjsko-ukraińskiej komisji reprezentacyjnej we Warszawie przy ulicy Trębackiej l. 8.

SPRAWY CELNE.

Przy departamencie celnym powstaje specjalna rada rzeczoznawców handlowych.

Rada zacznie funkcjonować od Nowego Roku.

W skład jej wejdą z głosem opiniodawczym również przedstawiciele zainteresowanych gałęzi przemysłu i handlu.

Podniesienie sumy zaliczek pocztowych na przesyłki do Mk. 250.000. Zarząd Centrali Związku Kupców zwrócił się do M. P. i T. z prośbą o podniesienie oceny i sumy pobrania zaliczek pocztowych na przesyłki do Mk 250000, a także o zwiększenie sum asekuracyjnych na pomienione przesyłki ponad Mk 100000

O składowe za przesyłki zagraniczne. Wskutek niewłaściwej taryfikacji lub niedokładnego określenia wagi przez Urząd ulega zwłoce, częstokroć długotrwałej doręczanie adresatom przesyłek pocztowych zagranicznych. Zatrzymane w ten sposób w Urzędzie Celnym przesyłki, podlegają opłacie t. zw. składowego w wysokości 50 Mk. za dobę a od 1-go grudnia opłata powyższa zostaje podniesiona do Mk. 100. Z przyczyn niezrozumiałych i oczywiście niesłusznych zostaje obciążony opłatą tą adresat, którego spotyka i tak dotkliwa nieraz krzywda z powodu spóźnionego doręczenia przesyłki. Opłata ta zwiększa się oczywiście proporcjonalnie do czasu, w którym przesyłka ta pozostaje na składzie w Urzędzie Celnym. Wobec powyższego C. K. Z. wystosowała memoryał z prośbą o rozpatrzenie poruszonej sprawy i o wydanie odnośnego zarządzenia, by za przesyłki pocztowe, zagraniczne przetrzymywane przez Urząd Celny bez winy adresata, tenże nie uiszczał żadnych dodatkowych opłat

SPRAWY PODATKOWE.

Ujednostajnienie opodatkowania węgla. Z dniem 1 listopada r. b. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ujednostajnienia opodatkowania węgla. Przewidziany w ustawie z dnia 8 kwietnia 1917 r. zmienionej ustawą z dnia 20 kwietnia 1922 r. podatek w wysokości 40 proc. wartości względnie ceny węgla obniża się dla węgla kamiennego z kopalń Zagłębia Dąbrowskiego oprócz węgla t. zw. odkrywek na 10 proc.; dla węgla kamiennego z kopalń Zagłębia Krakowskiego i węgla z t. zw. odkrywek Zagłębia Dąbrowskiego na 10 proc.: dla węgla brunatnego z kopalń na obszarze Rzeczypospolitej poza Województwem Śląskiem na 5 proc.

Podwyższenie akcyzy od zapałek. Na zasadzie Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 2 listopada r. b. podatek od zapałek w wysokości 2 mk. podwyższa się na 6 mk. od pudełka zawierającego nie więcej niż 60 zapałek. Banderole wykupione przed dniem ogłoszenia rozporządzenia po dotychczasowej cenie będą mogły być użyte po tym dniu do naklejenia na pudełka z zapałkami po dopłaceniu różnicy w kwocie 4 mk. Zapasy zapałek, znajdujące się w lokalach handlowych lub transporcie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przekraczające 100 pudełek normalnych podlegają zgłoszeniu i dodatkowemu opodatkowaniu po 4 mk. od pudełka.

Najradykalniejszy środek dla cierpiących na
PRZEPUKLINĘ
Każdą, choćby najstarszą **przepuklinę,** nawet gdy **operacja** ani paski nie pomogły, leczymy zupełnie po osobistem przedstawieniu się bez boleści i skutecznie bandażam nowego patentow. wynalazku mego i prof. **Dra Raskai'a** (Dyrektora szpitala św. Szczepana i pr. docenta w Budapeszcie). Wielki skład modnej ortopedji i protez. — **Dla Pań damska obsługa.** Patenty we wszystkich państwach
M. TILLEMANN, KRAKÓW
ZWIERZYNIECKA L. 4 (obok Hotelu „Wiktorja").

Dom Konfekcyjny Ubrania męskie i dziecięce
Emil Katz i Ska Kraków, Grodzka 26. (Dom WPana Suskiego).

A. Leiberg Kraków, ul Grodzka 11 w bramie na prawo.
Najświeższe damski nowości sezonowe wszelkie dodatki jako aksamity, jedwabie i wstążki Sprzedaż hurtowna i częściowa.

N. Senft Kraków, Długa 26.
poleca: farby ziemne i chemiczne glejtę minium biel ołowianą, sadze angielskie, sarkę, sycyl, klej stolarski jak etc.

PIŁY GATROWE
seimszadowskie. cyrkularne, taśmowe i leśne łańczki szmirglowe pilniki pesy popędowe, rzemyki do pasów, wszelkie szczeliwa w sznurach i płytach. jakoteż wiertarki, szlifierki, kuźnie, kowadła, śrubsztaki świdry spiralne i wszelkie narzędzia i artykuły techniczne dla tartaków. kopalń i warsztatów przemysłowych dostarcza po cenach nader przystępnych.
Biuro techniczne inżyniera **J. Weingrüna**
Telefon Nr. 214 Kraków, Groble 17 — 19 Telefon Nr. 2 45.

GRZYBY PRAWDZIWE
zusz**one I gatunek po Mkp.** 1700.—
„ II, „ „ „ 1100.—
„ III. „ „ „ 800.—
za pół kg. Próbki wyszłam 4 kg paczki, za pobraniem pocztowem. Ig. Durczewski, Chełmża pow. Toruń.

Piosenka o wolności u nas.

Obywatelu i synu wolnej najdemokratyczniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, gdy zechcesz urządzić sobie Festival w szary dzień jesienny, idź na policję po paszport. Przyjmie cię tam słodko urzędnik i na twoje żądanie by otrzymać paszport, dokument któryby ci służył za legitymację przy przekroczeniu granicy, zafuknie cię ten pan: musisz pan mieć:

a). poświadczenie urzędu podatkowego, że wszelkie żądania Władz ty synu który chcesz sobie oglądnąć zagraniczne słupy — wypełniłeś.

b). mimo, że masz paszport, że widzę cię tu, że żyjesz i urodziłeś się, muszę mieć twoją metrykę.

c). twoją kartę przynależności — prawdą jest, że jesteś synem znanego mi kupca, — ale przepis to przepis — idź do Magistratu, trać kilka dni czasu, i wystaraj się o świadectwo przynależności.

d). idź synu — a nie gniewaj się — do Sarmacji, kup sobie druk i stań pokornie w swoim cyrkule policyjnym, przed urzędującym sierżantem, a on spisze twój adres, pośle do twego mieszkania strażnika policyjnego by się przekonał, że ty jesteś ty, że żyjesz i stwierdzi u stróża czy tylko broń Boże nie jesteś zakażony bakcylem jakiegoś stanowiska politycznego.

Nazajutrz otrzymasz czarno na białem poświadczenie cyrkułu policyjnego, że twoja kwalifikacja wypadła nienagannie, i że możesz bez zbytniego zagrożenia spokoju państwa otrzymać paszport.

e). Gdy cię ta symfonja wszystkich tych dróg nie zasmuciła, staniesz z twoją fotografią przedemną i wypełnisz druk z prośbą o udzielenie ci pozwolenia na wyjazd, oczywiście — gdy jedziesz w sprawach handlowych, — musi ci Izba handlowa wydać poświadczenie, że

f). wedle twojego zapodania, podróż ta zagraniczna jest nieodzowna, teraz organ policyjny będzie łaskaw przyjąć od ciebie 6.000 Mp. twoją podobiznę, i ten plik alegatów, i zamawia ciebie na tydzień później, byś sobie mógł odebrać paszport.

Zapytasz się naiwnie, kto mógł wymyśleć taki proceder w wolnej Polsce. — Synu, nie wymyślał tego nikt, — to jest pozostałość dawnej carskiej ochrany, tych zbirów co katow[illegible] [illegible]as.

Ale tępa biurokracja, która objęła rządy po tej ochranie sądzi, że państwo się rozleci, skoro syn i obywatel tego państwa wyjeżdżając w celach handlowych, uzyska zezwolenie z rąk Władz polskich bez tych rosyjskich przepisów.

Pisaliśmy kilkakrotnie o tej hańbie w urzędowaniu paszportowym u nas — ale ani na jotę ta bezgranicznie głupia metoda otrzymania paszportu się nie zmieniła. Pytamy pana Ministra Spraw Wewnętrznych, czy tą metodą uzdrowi pan Minister nasze stosunki ekonomiczne, jeżeli obywatel, kupiec na otrzymanie paszportu do wyjazdu, straci przynajmniej 1 — 2 tygodni czasu.

Czy ten bałagan w urzędowaniu musi być jeszcze powiększony przez wystawianie tylu kwalifikacyjnych świadectw. Czy nie najwyższy czas wypędzić od nas pamiątkę ochrany — a ta zwie się, — chodzenie po świadectwa kwalifikacyjne.

U nas, złodziei i bandytów policja nie tropi — bo jest jej za mało, ale za to ta ograniczona ilość tyranizuje obywatela, jeżeli tenże chce lub musi wyjechać.

Wstyd ogarnia obywatela patryotę, gdy sobie uprzytomni, że to jest możliwem w wolnej Polsce w roku 1922, gdzie każdy mieszkaniec ma prawo wybierać i być wybranym na posła a poseł wybiera Prezydenta państwa.

Mimoto może ochrana przez organa W[illegible] po[illegible] [illegible] ciągl[illegible] jesz[illegible] z[illegible] dawne ustaw[illegible]

Kronika.

Nowa podwyżka taryf kolejowych. Na radę kolejowa wniosło Ministerjum kolei projekt nowej podwyżki taryf kolejowych o 100 o|o na liniach głównych, a 200 o|o na liniach kolei lokalnych. Podwyżka

DOM MEBLOWY M. PLESZOWSKI
KRAKÓW, MAŁY RYNEK 2. — TEL. 1351
poleca kompletne urządzenia mieszkań biur, dekoracje wnętrz oraz wyprawy pościelowe.

Dnia 10-go grudnia o godz. 11-ej przedpoł. odbędzie się w lokalu Krak. Stow. Kupców

Walne Zgromadzenie

delegatów Centr. Związku Stow. Kup. Małop. Zach.

Porządek dzienny:

1.) Zagajenie
2.) Sprawozdanie z dotychczasowej działalności Centr. Związku
3.) Wybór Wydziału, Sądu polubownego i komisji kontrolującej
4.) Sprawy ogólno kupieckie
5.) Wnioski i interpelacje

Uprasza się delegatów o niezawodne przybycie.

Komitet Wykonawczy
C. Zw. St. Kup. Mał. Zach.

Krakowskie Stowarzyszenie Kupców wystosowało do

Rady giełdowej

w Krakowie następujące pismo:

„Na zgromadzeniu dnia 26 listopada b. r. odbytem w sali Krakowskiego Stowarzyszenia kupców, Grodzka 43., podniosło kupiectwo krakowskie żale pod adresem tut. banków z powodu sposobu załatwienia przekazów obcych walut przez tut. banki.

Kupiectwo kupując obcą walutę w tut. bankach wpłaca równowartość w markach polskich, a banki zwlekają z przekazaniem, tak że niekiedy dopiero po kilku tygodniach po licznych urgensach dochodzi kwota do rąk zagranicznego wierzyciela. To powoduje, że wobec anarchji walutowej, producenci zagraniczni nie chcą dotrzymać zawartych umów, cofają wydane faktury oraz żądają zapłaty dochodzącej do 100 i więcej procent, na szkodę tut. kupiectwa.

Znaczna część tut. banków, jako instytucje dewizowe powołują się przy reklamacjach na usanse tut. Giełdy pieniężnej, w najlepszym razie chcą kupcom zbonifikować procent zwłoki. Z uwagi na to, że obecne stosunki pocztowe są zupełnie normalne tak, że przekazy do najbliższej zagranicy powinny trwać najdalej 3 — 4 dni, wszelka dalsza zwłoka powinna być wykluczoną, i dlatego też kupiectwo domagało się, by banki, z których zawinienia przekaz po dłuższym terminie zostaje wykonanym odpowiadały za stratę, którą kupiec poniesie, jeźli wykaże skutek niepunktualnej wypłaty.

Kupiectwo prosi wobec tego Świetną Radę, by zmieniła dotychczasowe usanse, które zostają przez niektóre banki nadużywane, gdyż to urąga przecież tradycjom, które w świecie handlowym wyrobiły bankom krakowskim miano pierwszorzędnych instytucji finansowych".

Walne Zgromadzenie członków Kasy Komercjalnej w Nowym Sączu stow. zar. z ogr. por. odbędzie się dnia 17 grudnia 1922 o godz. 4-ej popoł w lokalu Leiba Goldfarba w Nowym Sączu.

Porządek dzienny:

1.) Sprawozdanie Dyrekcji z czynności za lata poprzednie i bilans za rok 1921 ewent. i 1922.
2.) Udzielenie Dyrekcji absolutorjum
3.) Wniosek na rozwiązanie Stowarzyszenia i zamianowanie likwidatora wzgl. likwidatorów
4.) Wnioski członków.

Zauważa się, że na wypadek braku kompletu wymaganego, odbędzie się tego samego dnia o godz. 6 popoł. ponowne zgromadzenie z powyższym porządkiem dziennym, w tym samym lokalu bez względu na komplet.

Nowy-Sącz dnia 1. grudnia 1922.
Kasa Komercjalna w Nowym-Sączu
stow. zar. z ogr. poręką
Hennenberg
Prezes Rady Nadzorczej

WPan H. F. złożył na fundusz zapomogowy Kr. st. Kupców Mp. 50,000. Szlachetnemu ofiarodawcy w imieniu wszystkich kupców dziękuje

Wydział.

Przypomina się, że wystawianie deklaracji na świadectwa przemysłowe rozpocznie się w Krakowskiem Stowarzyszeniu Kupców ul. Grodzka 43, w poniedziałek dnia 11. grudnia, wyłącznie tylko od godz. 12 — 1 i od 6 — 7.

Sprawozdanie z dyskusji na temat:
Inflacja, deflacja i złoty polski.

Dnia 3. grudnia odbył się przy udziale reprezentantów krakowsk. Kongregacji Kupieckiej wieczór dyskusyjny w lokalu krakowskiego Stowarzyszenia Kupców na temat: Inflacja, deflacja i złoty polski. Dyskusja wykazała, że kupiectwo nasze szuka drogi wyjścia z powodu fatalnego spadku marki polskiej i że obecnie koła handlowe i przemysłowe stanęły przed zagadnieniem czy przyjąć złoty polski w miejsce marki jako czynnik podstawowy przy wartościowaniu towarów sprzedawanych jak i zakupywanych. Zagaił dyskusję p. radca Schächter, podnosząc, że znaleźliśmy się w stanie chorego i że obecny stan rzeczy jest nie do utrzymania, kupiectwo stoi pod pręgierzem ustaw, które piętnują formalnie kupiectwo, jako czynnik szkodliwy dla Państwa. Winą tych stosunków jest inflacja, która dokonuje tego, że w miejsce zysków notujemy wszyscy straty. Referat na temat wyżej podany wygłosił p. R. Pfeffer. Musimy zaznaczyć, że mowa p. Pfeffera stała na wysokości zadania. Mowca w bogaty sposób zailustrował obecne położenie gospodarcze Polski w oświetleniu gospodarstwa międzynarodowego. Myśl przewodnia wywodów p. Pfeffera biegła w tym kierunku, że inflacja dokonuje ogromnych spustoszeń w naszem gospodarstwie, że jednakowoż z drugiej umożliwiła nasz eksport i spowodowała, że Polska jest krajem najtańszym. Gdyby przyjęto za podstawę kalkulacji fikcyjnej złoty polski, wówczas zdarzy się fakt podobny jak w Austrji a mianowicie, że nietylko handel i przemysł nie będzie mógł pracować, ale że drożyzna spotęguje się nadzwyczajnie. Mowca jest przeto za utrzymaniem marki polskiej jako miernika wartości, i podnosi, że tylko drogą powolnej deflacji banknotów, można do stabilizacji marki polskiej dojść co właściwie powinno być celem zdrowej polityki Państwa. Referat **p. Pfeffera** wywołał ożywioną dyskusję. **P. radca Schenker** podniósł, że kwestja inflacji i deflacji jest kwestją polityki finansowej Państwa, a więc czynników rządowych, że kupiectwo obecnie musi się liczyć z faktem dzisiejszym a mianowicie z tem, iż marka polska nie spełnia swego zadania, że zatem, ponieważ przy wszelkich operacjach handlowych koła handlowe stale tracą, koniecznem jest oprzeć się, na złotym polskim równym frankowi szwajcarskiemu, gdyż to jedno może nas wyratować od utraty naszego inwentarza. Argumentacje **p. Schenkera** poparł w dłuższym wywodzie **p. dr. Salpeter,** wykazując, iż nietylko kupiectwo ale też rząd obecnie opiera swoje zamierzenia podatkowe na wartości złota, że wobec tego przyjęcie wysokocennych walut za podstawę kalkulacji musi być przez koła handlowe i przemysłowe przyjęte, tem bardziej, że chodzi w danym wypadku o zabezpieczenie naszego gospodarstwa przed stratami, które dotychczas z powodu ciągłej dewaluacji marki polskiej czyniły ogromne spustoszenia w naszem gospodarstwie narodowem.

Tensam punkt widzenia przyjął w bardzo pięknym wywodzie p. radca **Porębski.**

Mowca zaznaczył, że jesteśmy wszyscy w sytuacji dość przykrej, albowiem z jednej strony chcianoby utrzymać markę polską jako miernik wartości, a z drugiej strony upadek marki polskiej powoduje, że marka polska staje się zupełnie iluzorycznym czynnikiem wartościowania, że zatem tylko wysokocenne waluty obecnie mogą nam dać ochronę, przed zupełną katastrofą, na jaką narażeni jesteśmy. Referent omówił poszczególne działy wydatkowania przez nasze państwa, wskazuje, że pokrywanie deficytu państwowego biciem banknotów wprowadza anarchję w dziedzinie gospodarki. W szczególności deficyt nasz powodowany jest gospodarką kolejową i mowca jest zdania, że tylko oddanie kolei w ręce prywatne może skarb nasz do jakiej takiej równowagi doprowadzić.

Co się tyczy kwestji przyjęcia wysokocennych walut za podstawę kalkulacji zaznacza mowca, że obecne stosunki do tego nas zmuszają. Nie jest to niebezpieczeństwem dla państwa, albowiem kwestja jego waluty jest kwestją zaufania do państwa. Jeżeli zagranica poczuje, że u nas faktycznie biorą się do sanacji finansów, wówczas zaufanie do naszego państwa wzrośnie, a wówczas samo przez się marka polska stanie się na nowo czynnikiem decydującym w naszym gospodarstwie jak to miało miejsce za czasów Michalskiego. Kupiectwo dzisiaj żąda jednego a mianowicie by mogło taką samą ilość towarów kupić z powrotem, jaką sprzedało. Jest to t. zw. zasada, jaką Niemcy nazywają „der Rückschaffungspreis“

Fakt ten może nastąpić, jeżeli obecnie będziemy kalkulować w złotym polskim, równającym się jednemu frankowi szwajcarskiemu. Mowca jest też zdania, że izba handlowa i przemysłowa winna przy swoich opiniach oprzeć się na tej zasadzie, a nie jak to czyniono dotychczas na stwierdzeniu, że cena sprzedaży odpowiada cenie targowej. Mowę p. Radcy Porębskiego nagrodzono hucznymi oklaskami.

P. Fromowicz, upatruje zło, istniejące w obecnych stosunkach w niesprawiedliwym systemie podatkowym obarczającym tylko sfery kupieckie na korzyść wsi.

Mowca żąda sprawiedliwego wymiaru podatków, gdyż w innym wypadku o sanacji stosunków niema mowy.

P. Radca Schächter, reasumując wywody mowców, skonstantował z zadowoleniem wysoki stopień dyskusji. Przy tej sposobności zwrócił uwagę zgromadzonym, że d. 25. XII. o godz. 3 popoł. odbędzie się Walne Zgromadzenie Krakow. Stow. Kupców, celem skompletowania Wydziału i w tym celu zawiązał się komitet przedwyborczy, którego listę przedłożył zgromadzonym i którą przez ogólną aklamację przyjęto.

DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY

„HERMES“

Sp. z ogr. odp.

KRAKÓW, Stolarska 13. Tel. 33-86. BIELSKO, Elżbiety 39. Tel. 608/VIII

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności.
Wysyłka towarów w wozach zbiorowych do kraju i za gr., oclenie, inkaso, ubezpieczenie magazynowanie i transp. mebli.
Regularny ruch przesyłek zbiorowych i ekspresowych do wszystkich większych miast.
Zastępstwa we wszystkich większych miastach i ośrodkach przemysłowo-handlowych.
Własne magazyny towarowe.

HANDLOWA SPÓŁKA AKCYJNA

„IMPEX“

Kraków, Stradom L. 19

Telefon Nr. 3488

poleca

OBUWIE WARSZAWSKIE
I ZAGRANICZNE
OBCASY GUMOWE
MATERJAŁY WEŁNIANE
KRAJOWE I ZAGRANICZNE
ZEFIRY - SZYRTYNGI
MARKIZETY I OPALE
PLEDY ORAZ NOWOŚCI
SZWAJCARSKIE
ANGIELSKIE I WŁOSKIE

Sprzedaż wyłącznie hurtowna!

WORKI różnego gatunku i płachty kupuje i sprzedaje firma

LANDAU i FEINSINGER

LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 58a

Magazyn pasaż Hermanów (Colosseum)
Telefon Nr. 426 i 646.

Wyłączna sprzedaż nowych worków na wschodnią Małopolskę i skład komisowy fabryki **Braci Deutsch w Bielsku.**

MYDŁO „FAT“

z dzwonkiem

w kawałkach 1/4, 1/2, i 1/1 kg.

uznane za najlepsze, poleca

Parowa fabryka tłuszczów jadalnych i wyrobów chem.

„FAT“ Kraków XI. Kilińskiego 10-12.

Wysyłka od jednej skrzynki około 50 kg,

Wyrabiam pieczątki na stemple

Wody destylowanej

w każdej ilości i każdocześnie dostać można w zakładach „Tęcza“ Kraków, Czarnowiejska 72

PUDEŁKA

do wszelkich celów dostarcza szybko i starannie wykonane

„ZETA“ Wytwory tekturowe i papierowe

Sp. z ogr. por.

Kraków, ulica Wąska l. 12.

Kwas solny 20/22 Bme,
Kwas siarkowy 66 Bme i innych koncentracji,
Kwas azotowy 27, 36 i 40 Bme, raf.,
Kwas mrówkowy 80 0/0, technicz.,
Kwas akumulatorowy 22 Bme,
Kwas octowy 800/0 chem. czysty
SÓL glauberską, kalcynowaną i krystaliczną,
SÓL gorzką
SALMIAK proszk. i w kawałkach subl.,
NAFTALINĘ w łuskach,
AŁUN krystaliczny w kawałkach,
ANTYCHLOR (perłkowy),
SIARCZAN miedzi i żelaza,
CHROMKALI,
SIARCZYK sodu 60/620/0 konc. (Schwefelnatrium),
ŻÓŁTY cjanek potasu (Gelbkali),
SODAN (Gelbnatrum)
CHLOREK wapna (Chlorkalk 110/1150/0
SALETRĘ proszk. (Kalisalpeter),
SIARKĘ w laskach i w kawałkach,
GLEJTA ołow. (Bleibergera),
MINJUM ołow. (Bleibergera).
BIEL ołowiu (Bleibergera),
SZELAK orange TN. i rubin,
NIGROZYNĘ tłuszczową w kawałkach

poleca do natychmiastowej dostawy firma:

Józef Jacobsohn — Kraków, Wrzesińska 3 — Telefon Nr. 3065.
Telegramy: **„Józef Jacobsohn, Kraków".**

Najtańsze źródło zakupów dla Kupców!

Fabryczny **skład wyrobów z chińskiego srebra**

Józef Feil, Kraków, ul. Grodzka 58

dostarcza: koszyczki, cukiernice, kloszy, serwisy, torebki, nakrycia alpagowe, zegarki i wyroby jubilerskie w złocie i double.

W. KUCHARSKI, Sp. Akc.

FABRYKA DRUTU I WYROBOW DRUCIANYCH

(przedtem J. GORECKI, W. KUCHARSKI i Ska, TOWARZYSTWO AKCYJNE)

KRAKÓW-PODGÓRZE ROMANOWICZA 5

Masowa produkcja drutu i wyrobów drucianych

I. Druty:

Żelazne, twarde i żarzone, pocynkowane, miedziane — Drut sprężynowy twardy, galwanizowany — Drut dla telegrafów i telefonów — Druty kolczaste, zwykłe i pocynkowane.

II. Wyroby druciane:

Druciane siatki plecione do wszelkich ogrodzeń — Siatkowe ochrony pasów transmisyjnych, maszyn, schodów, okien dachowych i t. p. — Druciane rafy (siatkowe) do żwiru, węgla, kamienia, wycieraczki siatkowe i t. p. — Druciane tkaniny — Druciane materace do łóżek z siatki sprężynowej w ramach żelaznych.

III. Wyroby żelazne:

Kompletne ogrodzenia placów, parków, gazonów — Bramy i bramki żelazno-blaszane, siatkowe i t. p. — Żelazne wiązania dachowe, okna fabryczne, inspektowe i t. p. — Meble żelazne zwyczajne dla szpitali, koszar, baraków i t. p.

FACHOWE PORADY, KOSZTORYSY i t. p. BEZPŁATNIE.

Wydawca: Krakowskie Stow. Kupców. — Red. odp.: Henryk Schenker — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7